

פערבײַגעהענדיג.

צום צווייטן מאל. מיט א קורצע צייט צוריק האבען מיר אנגעשריבן די יודישע קהלה וואס עס איז געווארן מיט דעם לעקטל פון דער 'מאלע וואקענס'.

מיר האבען דערמאנט, אז אין דער שטאט פארשטן ויך אירם קלאנגען צו דערט און עפעס פארשעקומען א נישט גאנץ נישט געשעסען...

די קהלה-פערשטעלונגן לעבט ויך אבער אויס פון שולעך פארשען און וואס שילוב נישט געווען פאר נישט צו קענען.

אויך האט מען פארגעלענט, אז אויב די סעלע וואקענס נישט דענקן פאר אעהערלינגער פארשען איינצולערנען א פער, וועל עס אבער נעמען צוריק פאר די גוה-הברשה-הענין דעם הערט מען נישט פון קלארע דבורים.

מען הערט אויך נישט עפעס וואס זענען דערט געווען און אנגעשריבן צו די לעקטעס וואס צו די לעקטעס זענען נאך צו דער דיפאזיט פון דער קהלה.

זו אויב הענערען ויך בעלי-בתים מיט דער פרענץ, האט עס איז מכה דער 'מאלע וואקענס' און צו זיך וואס די קהלה-פערשטעלונג, אז מיר פערשעקענענעלען און אויספארשען און מיר מען לעקט די פראגע צום צעל-ער אין נאכערן גוט אינפארמירט פון אונדזערען שוין פריער און נעמען גוט אינפארמירט געט דער הענט-שריבען הענען די ראפערסקער ביהו-רום אין דער שפיץ פון ה' נ. העל-כע העבען ויך נישט געזעלע געבע-לענען אין דער העניע געגען קעלער-דאר-דעפארט.

דער אמת פון דער וועג שפעלט ויך פאר שוין: מיט א צעט צוריק זענען און רא-בונט אריין געווען געווארען מעה-

אמעריקאנער "גריקען".

א מעשה פון א אמעריקאנער בלה מיט א חתן פון היינטיקע משענסמאכאוו עס הערט שפעטער, פון אירם אויפן חתן, נאך ווערן אינגו, דער חתן-באור קומט נישט. וואס מען איז אים און דער נאנער שפארט און עס איז קיין שווער נישט פון אנהא, לויפן די סחורנים מיט א ספעציעלען אייזש קיין שויסטאניע ווערן דעם חתן, ערקלערט מען זי, אז ער איז געשטארבן אין שפארט אריין אויף דער חתונה, לויפט מען צוריק אין שפארט אריין, אבער א נעמענער מען, דער חתן באור איז נישט.

די בלה העלט פאר גרויס ענטה נעש, און דער חתן איז פאסער נישטא. צענדליק האבען נומע ברודער דער-שנאפט, אז דער חתן געבונט ויך פון יונג א פרינדל, און מען האט אנהא מיט געהאלדענע פאנעווארט צום ווערן-קער ריין.

פריער ריין האט דער חתן און אי-בעריופט זיין פאסער פארגעלינגט זי-ערע פענות, אז זי וועלן געליר. דער חתן הערט שפעס און דער חתן האלט אין אפן שרייבן, ניץ פארטען, אבער מען גיט דעלאקע, אז נישט געהט ער נישט צו דער חתונה.

12 אונטער בינאכט, די חתונה נעמט זיך ויך צוגאנגען, דער סדר דרו-שין און געגאנגען שלאפען און די פענות און געזאלטען געהן גיין און-טערן הימל, די בלה העלט געזע-מאל און דער חתן רוארט ויך נישט פון דעם.

אירע קענט ויך שוין אלען פאר-שפעלן, העס עס האט זיך געגענון אין דער יאסער גאס, אז די חתונה האט געווען פארקומען.

ערשט נאכדעם ון מען האט דעם פאסער-אויבער דעם פאנעווארט, אז ער העט האבען א שווארצען סוף, אויב ער העט נישט געזען צו דער חתונה און מבייש זיין די בלה, אין אנגעשריבן נאכדעם ון מען האט אנהא געגעבען א העקעל אויף הונדערט דעלאר (צעהלבער אין אמעריקא) האט מען דער אויבער בינאכט אויפגעקעט דעם דין ר' וואסלע און ערשט דאן אין פארשעקומען די חתונה פון דער אמעריקאנער בלה מיטן חתן ר' יעקל מאמעל פון פאסער-ניץ.

עס דאס מינע פריינט, זענען די אויסגעחלומען אמעריקאנער גליקען פון די פריינדע געהויבן.

יודישע עצות.

אזוי ווי לעצטענס קומען אן צו אונז אין רעדאקציע פערשדענע יודישע אנפארעגן בנוגע פאסער-ניץ, שפארטען, דיר-העלר וכדומה, אויף וועלכע די לעקטע פארלאנגען פון אונז א ענטפער, אדער א עצה, האבען מיר געטונען פאר גייטיג זיך צו ווערען וועגען דעם צום הענען גענימען יודישען יוריסט מאג. י. גר.

דער געזעהער יוריסט און אונז ענטפערענדיקע קעמערן פאר צענדליקע יודישע עצות, האבען מיר פארשען צו איינצוהערען אין אונזער צייטונג.

אלע יודישע אנפארעגן דארפן אדרשער ווערען פאר דער אב-פילונג יודישע עצות. די רעדאקציע.

Gimnazjum humanistyczne Towarzystwa Żydowskich Szkół Średnich
Dąbrowskiego 3-a
z prawami szkół państwowych
Egzaminy wstępne do wszystkich klas odbędą się w niedzielę dnia 31 b. m.
Zgłoszenia przyjmuje kancelarja gimnazjów codziennie od 9—1.
ZARZĄD.

Szkoła Rzemiosł dla Żydów w Częstochowie, Garbarska 8/10
podaje do wiadomości, że we wtorek dn. 2-go września b. r. rozpoczynają się normalne zajęcia.
Zapisy trwają nadal do wszystkich oddziałów:
ślusarsko - mechanicznego, stolarskiego i elektrotechnicznego.
Kancelarja czynna codziennie od godz. 9-ej do 12-ej w poł.

7-mio kl. koncesjonowana Pryw. Szkoła Powszechna BALBINY WEINBERŻANKI w Częstochowie, I-sza Aleja 8.
מאכאוו-בעקאנט, אז איינשרייבונגען פאר פרינץ שולער ווי אויך פאר געווען זענען שולער אין אלע קלאסען היבען ויך אן דעם 17-מען שערפיען יעדען טאג פון 9 ביז 1.
די איינציגע מוסער שולע אין משענסמאכאוו, העלכע אויסער די אלגעמינע צענדליק ווערט געלערנט עברי, חומש, רש"י, נ"ך, משניות, גמרא, יודישע היסטאריע און גרונדליך העברעאיש. עס ווערט גרויס אפט געלענט די קינדער צו ערזעהען אין יודישען גייסט לפי רוח התורה והמסורה.

בטקאנטמאכונג.
די אגודת המלמדים מעלדעט, דאס לויט דער פערשערונג פון דער 9-1 סאכט פון 1929 וועגען שול-יאהר אין הדרים און ת"ת מווען די עלטערן קומען אין די חדרים פערשערפיען יעדע קינדער אויף דעם שוהל-יאהר 1930-31 אין פערווייך פון 15.8 ביז 1.9 דערביי ווערט דערמאנט אלע עלטערן, וועלכע האבען נאכגיט פערשריבען ביז יעצט די קינדער וועלן זיך מעלדען צו פערשריבען א"ה זונטאג און מאנאטאג פ' תצא ו'—א' אלול דעם 31.8 און 1.9 ד. י. די פערשערונג.

עס ווערט בעקאנט געמאכט, אז די **הדרים פאר מערמאכארטן** גיי דער האנדווערקער-שולע, גארנצארטקא 8 הייבען ויך אן דעם 2 וועקען ד. י. די בעשעפונגען און יעדער קלאס וועלען פארקומען 2 מאל וועקענליך פון 4 ביז 9 אוועק.

אכטונג! א חדר פאר אנהערטער קאנצעסיאנאריעט **פאווער-שולע** אין מיי ווערען אנגענומען קונדער-אנהענגער, אויך קינדער וואס האבען שוין געלערנט אנדערשוואו און א הכליה, עברי ווערט איינגעלערנט דורך א יודישע מאנאטען. נאכדעם וואס און אוי ווערט ביז 1.9 ד. י. **פראנק 1 אלע 2**, מווען 1 שפאק.

בטקאנטמאכונג.
אויך עמנאל ריבערמאן פון גארנצארטקא 30 פון בעקאנט דאס אויך אויבערגעפארענען מיי חדר אויף גארנצארטקא 36 מיט אלע בעקאנטעלעך און מיט א קאנצעסיאן און איה נעם יעצט אן קונדער צום נעמען שול-יאהר און וועל יעדען וועקען צו פערשריבען א"ה מיט אכטונג **עמנאל ריבערמאן**, גארנצארטקא 36.

צום ווינמער - סעזאן 1930-31!
אין פריער-געשעפט פון **מיכאל איידעלמאן** פירסודסקי 5, פראגא, ערשטער שפאק, טעל. 305 איז פערזעהען מיט א גרויסען אויסגעהאל פון אלעארט מוסער - סחורות און איינזעלע פער, בלאטען.

פערשיגע דאמטע-ווערקשטער אין מיי פערשטקלאסען קירושנער-ווערקשטער ווערען אויסגע-פערשיקט אלעקלע בעשעפונגען, שולער רעזעל, לויט די נעמעסע מארקען, אונטער פון פערזענליכער אויפמיכט.

די ה"ה שנאדער און קירושנער בעקומען א ספעציעלען רעכענען.

Niniejszym podaje się do wiadomości Sz. Rodzicom, iż z dniem 1 września **przyjmuje się zapisy do kompletu freblowskiego p. Estery SZAJÓWNY** Piłsudskiego 13, II piętro, front. Zapisy przyjmuje się przez cały dzień.

בעקאנט א נס פון יאהלע, דאן קומט די ריזע אויפן מוסקא-הער שמש, פון זיין העלר רעכט ויך ארויס א וועג און און די אוינגע-פער-פרינץ ויך פערזעהען, אפאר, וואס ער קיין איך זיין צוגעגען פאר א ריפאט... — קורס כל מיט אוהר זיין נשין און שפאקער ערשט העס מען טראכ-מען האט אנהער האט צו סחורן, מיט א שיער הויך בעקומען ריזעל א נס אויך פון צעהנען 60 יעדענען פון.

פאראקסירטוסט און, אז מאכעל שפעלע, פראנק העסען דער נאנער ענין איז אויפגעקעט געווארען, האט ויך געדעקט די נאנע ציט פארן ראבונט, ווערענדיק געווען מיט העס דער ענין העס ויך צענדליק.

מיר האבען פאר עטלעכע העבען געשריבען העניען א געהימען הארצעק ג. פון די הארשטער נאם, העלבער האט אויסגעזענדיק דאס האט זיין העס הנה אוי פאר דעם יאהר צוריק קראנע געווארען, האט ער דערזעהל חתונה געהאט מיט א צעהטער און מיט אנהער געהאט צעהן קונדער.

אויך דער עטלעכע פון דער מעשה האט ויך די העס דענסטען געזענדיק אין ראבונט.

די וואך שפעלט ויך פאר אויך, הורצעק ג. פון פאר א שפעקער, האט געלעבט עטלעכע יאהר פון זיין פאטער.

בעקאנטמאכונג.
דערמיט מאך איך בעקאנט די ג' קונדעס, אז דעם 17. ה. איז געפאנגען **פראנצאוויט אנערישטעלאסינע פראנצאוויט** פון דאמטע-בטקאנטמאכונג אין פומער א. 5. **S. KELBERMAN, KOŚCIUSZKI № 20, róg 2 Aleji.**
די לעצטע פאריווער פארערען זענען שוין אנגעקומען צוגענדיקט פרייטן
Wodociągi i Kanalizacja posiadają na sprzedaż nawóz z oczyszczalni miejskiej przy ul. Złotej.
Blizsze informacje otrzymać można w biurze Wodoc. i Kanal. (ul. Strażacka 19) w godzinach urzędowych.
MAGISTRAT
Wodociągi i Kanalizacja m. Częstochowy, Częstochowa, 23/8, 1930 r.

ראבינאט-משיח'רעדן
א פרוי מיט 2 סעקטער און א מאן מיט 2 הייבער.
1. עס קומט אן ריזעל מיט איהר פאן, די דעם אלעס צום קוקען ויך און אין לעגען פאר אירעם די אוינגען, דאן הייבען זי אן צו שפאנען אויבערן בית דין שטיבעל, דער מוסקאנער שמש ארויף, ר' יונהלע ארעם און ריזעל וועט און מוסען, אויך שפאנערען זי ארום א לעגענער צעט פון ר' יונהלע קומט אריין.

מען טרעט צו צום ענין: ר' יונהלע — רופט ויך אן דער דיין — אוהר מוסע ריזעלן גוף. יונהלע: אויך וועל זי נישט גוף, צו העס פויג עס מיר, זי און עפויט א שלעכט הימען הקודש, מען האט א-געוויינען יונהלען פראשען אז מען העס אוהר ליבען אין היים אריין, אויך ער צענדליק סעסום, נאך מען וועל אוהם געבען 10 ול. אין שטא אריין, דער מוסקאנער שמש נעמט ארויס 10 גול-דען און גוף זי דעם דיין, יונהלע רוארט ויך נישט פון דעם, דאס געליר וואס ער, פון זיין בע אנהא און פאר, אז די 10 גולדען העס מען אנהא שפעקלענען אויפן מוש גוף געפ'ן גע, בעשעפעט ער אלץ נישט, וועל דער מיט גוף, שפארט ויך און יונהלע, לאין ברורה קרונע ער די 10 גולדען און ריזעל פערל.

